

Fővárosi Ítéltábla,
mint másodfokú európai uniós védjegybíróság
8.Pf...../2018/5.

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Máté Ildikó ügyvéd (.....) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a Lichy Ügyvédi Iroda (....., ügyintéző: dr. Lichy József ügyvéd) által képviselt Európai Borlovagrend **M. K.** (....) alperes ellen védjegybitorlás megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. április 4. napján kelt 3.P...../2017/10. számú ítélete ellen az alperes 12. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja és a felperesnek járó elsőfokú perköltség összegét 86.000 (Nyolcvanhatezer) forintra leszállítja. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25.000 (Huszonötezer) forint ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú európai uniós védjegybírósággént eljáró Fővárosi Törvényszék ítéletével megállapította, miszerint az alperes azzal, hogy az „Európai Borlovagrend” szóösszetételt 2014. április 1. napja óta nevében használja, a Magyarországi Borrendek Országos Szövetsége tagjai sorában ezzel a névvel szerepel, üzleti iratokon, reklámokban és az internetes oldalán használja, bitorolja a felperes lajstromszámú védjegyét, valamint kötelezte az alperest a fenti magatartások abbahagyására és eltiltotta a további jogsértéstől. Kötelezte az alperest, hogy a jogerős ítélet megállapításra vonatkozó rendelkező részét tegye közzé 30 nappal a „www.b.....hu” domain név alatti honlapján, fekete színű 14-es betűmérettel, továbbá egy alkalommal a napilapban - helyesen hetilapban - 1/8 oldal méretben azzal, hogy amennyiben ennek az ítélet jogerőre emelkedését követő 15 nap alatt nem tesz eleget, a-ben történő, fenti méretben való közzétételre a felperes jogosult az alperes költségén. Kötelezte továbbá az alperest, hogy 15 nap alatt adja át a felperesnek a székhelyén fellelhető és „Európai Borlovagrend” szóösszetételt hordozó pecsétet, oklevelet, zászlót és újságokat. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Végül kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 607.500 forint perköltséget.

A megállapított tényállás szerint a felperes a jogosultja a13-i elsőbbségű, lajstromszámú európai uniós védjegynek, ami az „felperes neve” szavakat oltalmazza a Nizzai Megállapodás szerinti 33. osztályba sorolt borok, 41. osztályba tartozó szórakoztatás, tanfolyamok, kurzusok biztosítása, kulturális vagy oktatási célú kiállítások szervezése és 43. osztályba tartozó borszaküzletek szolgáltatásai, alkoholos italok kóstolóinak lebonyolítása (vendégek ellátása italokkal), illetve ételek felszolgálása azonnali fogyasztásra szolgáltatások körében.

A felperesi alapítványt 30 éve alapították Ausztriában, a szervezet élén a Lovagi Szenátus áll, külföldi testvérszervezetei az ún. konzulátusok, melyek révén 27 országban van jelen, világszerte több, mint 5.000 taggal. A felperes szenátusa, továbbá **P. I.** és egy harmadik személy, mint a „részlomagrend” prokonzuljai 2004. október 12. napján szerződést kötöttek. Ebben a felperes magyarországi konzulátus alapítását határozta el részletesen szabályozva annak jogait, kötelességeit, működését, tagfelvételi rendjét. A szervezet nevéként az „felperes neve - **M. K.**” nevet határozták meg és azt is rögzítették, hogy a latin kifejezés nemzetközi védjegyjogtalom alatt áll, a név licenciaszerződés alapján használható, mely egyéves időszakra szól, s évente, de legfeljebb négy évre meghosszabbítható.

A Vas Megyei Bíróság/2004/5/I. számú határozatával bejegyzett Magyarországi Konzulátus egyesület, amelynek elnöke **P. I.** 2004-ben kezdte meg működését 108 taggal. Jellemzően borok, borvidékek népszerűsítésével, ismeretterjesztéssel foglalkozik, ilyen témájú társadalmi eseményeket szervez, továbbá 2004-2012. között „B...” címmel nyomtatott folyóiratot jelentetett meg. Tagja a Magyarországi Borrendek Országos Szövetségének, jogosultja a „**b.....hu**” domain névnek, mely alatt elérhető honlapján borra tematizált szórakoztató, oktatási és szakmai rendezvényeket (lovagavatások, borkonferenciák, bornapok, szüreti mulatságok, estélyek) szervez, tevékenységéhez gyűjti a személyi jövedelemadó 1%-át.

A felperes a lovagi rend és alapszabályának megsértéseire miatt 2013. december 12. napján azonnali hatállyal kizárta soraiból **P. I.**-t, felszólítva a lovagi inszignia és dokumentáció visszaszolgáltatására. A felperes 2014. április 2. napján kelt levelében megállapította, hogy mivel a 2014. március 31. napján lejárt szerződést nem hosszabbítja meg az alperes a címer és az „Európai Borlovagrend **M. K.**” név használatára a továbbiakban nem jogosult. A 2014. október 31-ei, majd 2015. március 26-ai keltezésű leveleiben pedig felszólította az alperest nevének megváltoztatására, aminek az egyesület nem tett eleget.

A felperes pontosított keresetében annak megállapítását kérte, miszerint az alperes azzal, hogy az „Európai Borlovagrend” szóösszetételt 2014. április 1. napja óta nevében használja, a Magyarországi Borrendek Országos Szövetsége tagjai sorában ezzel a névvel szerepel, üzleti iratokon, reklámokban használja, továbbá a „**b.....hu**” domain nevet és a megjelölést internetes oldalán használja, bitorolja védjegyét. Kérte abbahagyásra kötelezni, a további jogsértéstől eltiltani, emellett igényt tartott a domain név alatti honlapon, illetve a című magazinban elégtételadásra és arra is kérte kötelezni az alperest, hogy adja át a székhelyén fellelhető jogsértő megjelölést tartalmazó pecsétet, zászlót és újságokat.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Vitatta a védjegy és a neve összetéveszthetőségét és azt is, hogy a megjelölést gazdasági tevékenysége körében használja.

Az elsőfokú bíróság - utalva az Európai Unió Tanácsának az európai uniós védjegyről szóló 207/2009/EK rendelete (Vr.) 9. cikk (1) bekezdés b) pontjára, (2) bekezdés c) és d) pontjára, illetve 12. cikk a) pontjára - a keresetet nagyobb részt alaposnak találta.

A lajstromkivonattal igazoltnak fogadta el, hogy a perbeli védjegy oltalom alatt áll és annak a felperes a jogosultja. A cégjegyzékből megállapította, hogy az alperesi egyesület a 2004. évben történt alapítása óta az „Európai Borlovagrend **M. K.**” nevet viseli. A törvényszék egyetértett a felperessel abban, hogy a védjegyet alkotó „felperes neve” szóösszetétel és az alperes neve összetéveszthető. Okfejtése szerint az alperesi egyesület tevékenysége erősen specializált, borok, borvidékek népszerűsítését jelenti egy sajátos kulturális kontextusba, a lovagrendek világába helyezve. Szervezeti felépítése a középkori lovagrendekre jellemző hierarchiát és jelképrendszert követi, tagjainak száma limitált, a tagságnak formális eljárás és egyéni közéleti teljesítmény a

feltétele. Köztudomásúnak tekintette, hogy a borlovagrendek szubkultúrájához jellemzően a magán- és közéletben is eredményes, felső-középosztálybeli, túlnyomórészt közép- és időskorú személyek tartoznak, akikről a védjegy jogi értelemben vett átlagos fogyasztóknál magasabb szintű tájékozottság, figyelem és körültekintés feltételezhető. A releváns fogyasztó ismerete a lovagrendek világához szorosan illeszkedő, latinos műveltséget átfogja, amit bizonyít, hogy az ilyen szervezetek nevében gyakran alkalmaznak latin kifejezéseket, miként az a Magyarországi Borrendek Országos Szövetsége tagjainak listájából kitűnik. Annak ellenére tehát, hogy a latin holt nyelv, a releváns fogyasztó tudja, hogy az „felperes neve” szóösszetételnek tükörfordítása az „Európai Borlovagrend” szóösszetétel, ezt az alperes azon kommunikációja is erősíti, hogy a latin nevű felperes magyarországi „konzulátusaként” működik. Ilyen közléseit dokumentálja a 9/F/1. alatti nyomtatvány és a 9/F/2. sz. alatti cikk is, amely az alperes nyomtatott kiadványában a „B.....” magazinban jelent meg. Mindezek miatt neve azt a hamis képzetet keltheti, mintha a felek között valamilyen különleges kapcsolat volna, annak ellenére, hogy ez a szerződés 2014. április 1-jei lejártával megszűnt. De a birtokviszonyt nyelvtanilag kifejező „Európai Borlovagrend **M. K.**” név is a felek közti kapcsolatot közvetíti. Mindebből az elsőfokú bíróság arra következtetett, hogy bár a védjegy és az alperes neve vizuális és fonetikai alapon is különbözik, konceptuális azonosságával a releváns fogyasztói kör tisztában van, s a kettőt amiatt, hogy azok egymás tükörfordításai összetéveszthetők. A „b.....hu” domain név kapcsán ugyanezt a törvényszék nem látta megállapíthatónak, mert a tisztán leíró jellegű megjelölés nem tartalmazza az „európai” szót, így nem téveszthető össze a védjeggyel és használata nem valósít meg védjegybitorlást. Ezért a domain név jogellenes használatával kapcsolatos keresetet elutasította.

Az elsőfokú bíróság ezután az érintett árukat, illetve szolgáltatásokat értékelte és megállapította, hogy az alperes a védjegy árujegyzéke körében használja nevét. A fenti domain név alatti honlap és a „Borlovag” című kiadvány tartalmából kitűnően az alperes a borra, borfogyasztásra tematizált, szórakoztató, oktatási és szakmai rendezvények, különösen lovagavatások, borkonferenciák, bornapok, szüreti mulatságok, estélyek szervezője, aktív résztvevője. Ezek a szolgáltatások részben hasonlóak, részben azonosak a védjegy árujegyzékének 33. osztályába tartozó borok árúkkal, továbbá a 41. osztályban szereplő szórakoztatás, kulturális vagy oktatási célú kiállítások szervezése, valamint a 43. osztályba sorolt alkoholos italok kóstolóinak lebonyolítása szolgáltatásokkal. Elvetette a gazdasági tevékenységet vitató alperesi védekezést, mivel a kialakult joggyakorlat értelmében a védjegybitorlás alól csak a magáncélú használat mentesít, de ezen a sérelmezett használat túlmutat. Az alperes nem csak tagjai számára nyújt szolgáltatásokat, hanem a nagyobb, borok iránt érdeklődő közönség felé is megjelenik, rendezvényszervező, jótékony tevékenysége keretében szükségképpen szerződéseket köt, kiadásai vannak és bevétellel rendelkezik. Tevékenységét jól szemlélteti a csatolt „B....” magazin, melynek 4., 10., 14., 17. és 23. oldalain kereskedelmi hirdetések olvashatók. Az alperes tevékenysége attól függetlenül gazdasági előnyre törekvő kereskedelmi tevékenységnek minősül, hogy a megszerzett előnyt elsősorban jótékony, illetve saját fenntartása, működése céljára használja fel. Az alperes a személyi jövedelemadó 1%-át is gyűjti, ami a magyar bírói gyakorlatban magában is gazdasági tevékenységbe illeszkedik.

Vizsgálta a törvényszék az alperesnek a védjegyoltalom korlátaira történt hivatkozását. A megszűnt szerződés alapján az alperes a felperes magyarországi szervezeteként kezdte meg működését, nevében ez fejeződik ki, kommunikációjának is lényeges elemét képezte e kapcsolat hangsúlyozása. Ily módon a felek együttműködését, különleges kapcsolatát sugalló név használata, az ezen név alatt végzett gazdasági tevékenység a szerződés 2014. április 1. napján történt megszűnését követően felperesi engedély hiányában nem felel meg az üzleti tisztesség követelményének, ezért a Vt. 12. cikkének a) pontja nem akadályozza a felperest az alperesi védjegyhasználat elleni fellépésben. Minthogy más védjegyét engedélye nélkül cégnévként sem lehet használni, ezért az elsőfokú

bíróság megállapította, hogy az alperes az egyesület nevével, illetve alatta szolgáltatás nyújtásával, üzleti iratokon és reklámozásban való használatával a Vr. 9. cikk (1) bekezdés b) pontja, (2) bekezdés c) és d) pontjai megsértésével védjegybitorlást valósít meg. Továbbá alkalmazta vele szemben a keresetben kért egyéb jogkövetkezményeket is.

A döntés ellen az alperes fellebbezett, elsődlegesen az ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte, másodlagosan a határozat hatályon kívül helyezését indítványozta.

Álláspontja szerint a törvényszék több ügydöntő jelentőségű tényt figyelmen kívül hagyott és gyakorlatilag csak az összetéveszthetőséggel foglalkozott, amit a jelentésbeli megtévesztésre alkalmasság miatt látott megállapíthatónak. Rámutatott, hogy a latin és a magyar nyelvek egyike sem olyan ismert, sokak által használt, mint pl. az angol. Így a csak hazánkban ismert magyar nyelv, s még a releváns fogyasztói körben sem közismert latin nyelv nem téveszthető össze. Az pedig csupán a törvényszék feltételezése, hogy az idősebb korosztály tagságával rendelkező borlovagrendben ismert a latin nyelv. Nyomatékosította, hogy az alperesi névhasználat megelőzi a szerződést és a védjegyoltalmat. Tehát a felperes a szerződés megkötésekor pontosan tudta, hogy az alperes milyen egyesületi néven van nyilvántartva, s őt saját jogán ezen a néven névhasználati jog illeti meg. Emiatt a névhasználatához nem kellett a felperes hozzájárulása, a szerződés megszűnése sem volt arra hatással, és a védjegy sem korlátozhatja azt, figyelemmel a Ptk. rendelkezéseire. Ily módon a kilenc évvel későbbi védjegyoltalom bitorlása nem lehetséges. Fenntartotta a védjegyoltalom korlátaira vonatkozó hivatkozását megismételve, miszerint nem állapítható meg, hogy az üzleti tisztesség követelményének nem felelne meg a névhasználat az egyesület saját országában, ez felperesre semmilyen hatással nincs. Utalva a jogszabályhelyhez fűzött kommentárra kiemelte, hogy az egyesületre nézve nem jár gazdasági vagy bármilyen előnnyel a korábban bejegyzett, a felperes latin nevével össze nem téveszthető név használata. Érvei szerint elnökét, **P. I.**t, mint tekintélyt elismerik, hozzá és nem felpereshez köthető az alperesi egyesület. Ekként a Vr. 9. cikke szerinti fellépési jog nem illeti meg a felperest. Sérelmezte továbbá, hogy az elsőfokú bíróság az igényeltnél több perköltséget ítélt meg a felperes részére, emellett csak részben lett pernyertes.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az ítélet helybenhagyására irányult, annak helyes indokaira tekintettel.

A fellebbezés a perköltséget érintően részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a megállapított tényállás alapján az anyagi és eljárási jogszabályok megfelelő alkalmazásával jutott arra a következtetésre, hogy az alperes bitorolja a felperes perbeli védjegyét. Döntésével és indokaival a másodfokú bíróság egyetértett, kizárólag a perköltség körében látott indokot az ítélet részbeni megváltoztatására az alábbiak szerint.

A Vr. 9. cikk (1) bekezdés b) pontja értelmében az európai uniós védjegyoltalom a jogosult számára kizárólagos jogokat biztosít, aminek alapján bárkivel szemben fellephet, aki engedélye nélkül gazdasági tevékenysége körében használ olyan megjelölést, amelyet a fogyasztók az európai uniós védjeggyel összetéveszthetnek a megjelölés és a védjegy azonossága vagy hasonlósága, valamint az áruk, illetve szolgáltatások azonossága vagy hasonlósága miatt; az összetéveszthetőség magában foglalja azt az esetet is, ha a fogyasztók a megjelölést gondolati képzettársítás (asszociáció) útján kapcsolhatják a korábbi védjegyhez.

A 12. cikk a) pontja szerint az európai uniós védjegyoltalom alapján a jogosult nem tilthat el mást attól, hogy saját nevét vagy címét gazdasági tevékenysége körében - az üzleti tisztesség követelményeivel összhangban - használja.

A védjegybitorlás megállapítására irányuló perben a felperesnek azt kell bizonyítania, hogy az áruk és/vagy szolgáltatások bizonyos körére egy adott megjelölés vonatkozásában másokkal szemben kizárólagos jogokkal rendelkezik, és ezeket a jogait az alperes megsértette, mert gazdasági tevékenysége során az engedélye nélkül használja az árujelzőt az érintett áruk, illetve szolgáltatások tekintetében, az alperesnek pedig módjában áll a jogsértés alól kimentenie magát. Ennek az elvárásnak a felperes eleget tett, igazolta, hogy az „felperes neve” szókapcsolatra európai uniós védjegyoltalmat kapott, továbbá, hogy az alperes a részben ennek tükörfordítását képező „Európai Borlovagrend **M. K.**” név alatt egyesületi formában az engedélye nélkül 2014. április 1. napja óta Magyarországon működik.

A fellebbezés alaptalanul vitatta a névhasználat felperesi engedélytől való függését. A 2014. október 12. napján létrejött szerződés II.4.d) pontjából egyértelműen kitűnik, hogy a konzulátus alapításának elengedhetetlen feltétele volt, hogy a részlovagrend a nemzeti egyesületi törvény alapján létrejött egyesületként saját jogi személyiséggel rendelkezzen, tehát az alperesnek szükségszerűen a szerződéskötés előtt kellett megalakulnia. A felek a magyar részlovagrend nevét a III.1. pontban „felperes neve - Magyarországi K.-ban” határozták meg, a szerződés X.1. pontja pedig azt is előírta, hogy az egész lovagrend „felperes neve” nevét a részlovagrend a nevében a nemzeti nyelven is köteles feltüntetni. A szerződés XV. pontja rögzítette, hogy a felperes neve nemzetközi védjegyoltalom alatt áll, amit az alperes folyamatosan megújítandó licencia szerződés útján használhat. Figyelemmel arra, hogy a szerződés szerinti védjegy azonos a perbeli európai uniós védjeggyel, továbbá arra, hogy a védjegyhasználati szerződés nincs kötelező írásbeli formához kötve, ezért úgy kell tekintetni, hogy a felperes az együttműködés 2014. március 31-ai fennállásáig biztosította az alperesnek a perbeli európai uniós védjegy használatát, de ez a jog a szerződés meghosszabbításának hiányában megszűnt. Erre a körülményre a felperes 2014. április 2-án írt levelében felhívta az alperes figyelmét, későbbi leveleiben pedig kifejezetten fel is szólította őt nevének megváltoztatására. Mindezek alapján az alperes megalapozatlanul állította, hogy a névhasználatához nem kellett a felperes hozzájárulása és ugyanezen okokból nem foghatott helyt a Vr. 12. cikkének a) pontjában foglalt védjegyoltalom korlátaira történt hivatkozása sem, mert a fentiek szerinti megjelölés használat nem egyeztethető össze az üzleti tisztesség követelményével, azon kívül esik.

Helytállóan érvelt az elsőfokú bíróság a védjegy és a panaszolt megjelölés összetéveszthetőségével. Jóllehet vizuálisan és fonetikailag nincs hasonlatosság az „felperes neve”, illetve az „Európai Borlovagrend” szókapcsolatok között, de a kikristályosodott védjegyjogi gyakorlat szerint az idegen nyelvű szó magyar nyelvű megfelelője hasonlónak minősül. Az nem volt vitás, hogy az alperes nevének első két szava a védjegy tükörfordítása, ami a jelentéstartalmi azonosság folytán konceptuális szempontból teljes megegyezést eredményez. Ez a körülmény az elsőfokú bíróság által helyesen meghatározott, a borkultúra iránti érdeklődés miatt a latin nyelvet legalábbis a borokkal kapcsolatosan előfordulható kifejezések körében bizonyosan jobban ismerő, igen speciális, releváns fogyasztói rétegre tekintettel magában hordozza annak a reális veszélyét, hogy az ilyen fogyasztók kapcsolatot találhatnak a felperes és az alperes között. Ezt különösen az teszi életszerűvé, hogy a felek között korábban valóban volt is ilyen jellegű kapcsolat, hiszen az alperes egészen 2014. március 31. napjáig a felperes magyar nemzeti részlovagrendje, konzulátusa volt, amit egyébként kommunikációjában a feltár bizonyítékok alapján az alperes maga is fontosnak tartott közölni. Az alperes által folytatott tevékenység gazdasági jellege, illetve a védjegy árujegyzékébe tartozó, illetve a megjelöléssel jelzett áruk és szolgáltatások vonatkozásában a fellebbezés nem fejtett ki külön érveket, ezért ebben a tekintetben az ítéletábra csupán visszaüt az elsőfokú ítélet megállapításaira, amit mindenben osztott. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a

kifogásolt alperesi magatartások a Vr. 9. cikk (1) bekezdés b) pontjába, (2) bekezdés c) és d) pontjába ütköznek.

A perköltség vonatkozásában azonban a fellebbezés részben eredményes volt, ezért a másodfokú bíróság ebben a körben az ítéletet részben megváltoztatta. Az alperes tévesen állította, hogy az ítélet a felperes által igényeltnél magasabb összeget állapított meg, mert a csatolt két számla 607.500 forint ügyvédi munkadíjat tartalmaz. A fellebbviteli bíróság azonban észlelte, hogy a számlákat nem a felperes, hanem tőle különböző jogi személy részére állította ki a jogi képviselő, így azok a perben a felperes oldalán felmerült költségként nem voltak figyelembe vehetők. A meg nem határozható pertárgyértékkel, a részbeni pervesztéssel és a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel arányban álló munkadíjat a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése alkalmazásával a másodfokú bíróság mérlegeléssel 50.000 forintban határozta meg, ami kiegészül a lerótt 36.000 forint kereseti illetékkel. Így az ítélet részbeni megváltoztatása folytán ezen összegű elsőfokú perköltséget köteles az alperes a felperesnek megfizetni.

A kifejtettek tükrében a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

A fellebbezés a per főtárgya tekintetében nem járt sikerrel, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében az alperes köteles megtéríteni a felperesnek a másodfokú eljárással felmerült költségét, ami a jogi képviselője ügyvédi munkadíját tartalmazza. A felperes ennek összegét 150.000 forintban jelölte meg, és ezt számlával támasztotta alá. Ezt a másodfokú bíróság figyelemmel a meg nem határozható pertárgyértékre, továbbá a kifejtettek ügyvédi tevékenységre, ami a fellebbezés tanulmányozásából és az ellenkérelem előterjesztéséből áll eltúlzottnak tartotta, ezért annak mértékét a fenti IM rendelet 2. § (2) bekezdése szerint 25.000 forintra mérsékelte.

Budapest, 2018. október 18.

. Lesenyei Terézia s.k.
a tanács elnöke

. Pullai Ágnes s.k.
előadó bíró

. Mózsik Tímea s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
bírószági ügyintéző